

Z ŻYCIA REGIONALNYCH TOWARZYSTW GENEALOGICZNYCH W POLSCE

Działalność Lubelskiego Towarzystwa Genealogicznego w ciągu ostatniego roku okazała się tak intensywna, że trudno jest ją omówić w tekście o charakterze wyłącznie sprawozdawczym, a jednocześnie wskazując węzłowe problemy aktywności organizacji. Do tych ostatnich zaliczyć wypada działalność wydawnicza, przede wszystkim „Rocznik Lubelskiego Towarzystwa Genealogicznego”, którego niniejszemu tomowi poświęciłem już nieco miejsca we wstępie, dalszą realizację Projektu Lubelszczyzna, bieżącą działalność, szczególnie wybory nowych władz i spotkania członków Towarzystwa, oraz plany LTG na przyszły rok.

Spotkanie promocyjne t. III „Rocznika...” już tradycyjnie odbyło się w Instytucie Historii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, 21 grudnia 2011 r. Po przywitaniu gości przez członka Zarządu LTG dra Mariusza Ausza oraz wygłoszeniu słowa wstępnego przez ówczesnego zastępcę dyrektora Instytutu Historii dra hab. Mariusza Korzeniowskiego, głos zabrał gość specjalny – dr Marcin Gadocha z Instytutu Historii Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie. Wygłosił on referat pt. *Przyjacielska komplancja jako forma rozwiązywania sporów*

majątkowych na przykładzie rodziny mieszczan krakowskich. Jako kolejny głos zabrał piszący te słowa, który przedstawił możliwości i perspektywy *Zastosowania rejestracji metrykalnej zgonów w badaniach krypt i cmentarzy szkieletowych na przykładach z dekanatów urzędowskiego i chodelskiego z XVII-XVIII w.* Oba wystąpienia połączone były z prezentacjami multimedialnymi.

Na koniec dr Ausz omówił zawartość poprzedniego tomu

Fot. 1. Dr Marcin Gadocha.

czasopisma oraz przekazał zebranych jego egzemplarze wraz z drobnymi upominkami ufundowanymi przez UMCS.

Podkreślić należy ambitne plany LTG właśnie w dziedzinie wydawniczej. Dzięki staraniom przede wszystkim Mariusza Ausza i Dariusza Wolanina udało się zdobyć środki finansowe na uruchomienie przez LTG własnej serii wydawniczej. W chwili przygotowywania niniejszego tomu do druku kończono już pracę nad pierwszym tomem tej serii. Będzie ona nosiła nazwę *Historia Magna – Historia Micra*. Pierwszy planowany tom, pod nazwą *Edukacja historyczna o Lublinie*, przygotowany pod kierunkiem pracowników Zakładu Edukacji Historycznej UMCS i Muzeum Wsi Lubelskiej ukaże się jeszcze w grudniu 2012 r. Ma on realizować najnowsze potrzeby w oświacie. Nowa podstawa programowa odchodzi bowiem od tradycyjnego nauczania historii i zmusza m.in. do stawiania większego nacisku na historię regionalną, historię kultury. Dlatego też postanowiono przygotować i wydać książkę, która będzie spełniała również rolę poradnika metodycznego. Publikacja wychodzi także naprzeciw nowym metodom nauczania historii (np. stosowania metody projektu edukacyjnego w gimnazjum), odchodzi od gotowego przekazywania wiedzy na rzecz zdobywania wiedzy i przeżywania jej przez uczniów. To oznacza w praktyce nauczania przechodzenie od chronologicznej osiowej prezentacji historii na rzecz osi tematycznej.

Logo dla ogólnohistorycznej serii wydawniczej LTG („Rocznik...” ma zachować swój dotychczasowy profil) opracował już dr Hubert Mącik. Mamy już także zgłoszenie na kolejny rok. Przewidujemy wówczas wydanie t. 2 serii, którym tym razem będzie prawdopodobnie *Specyfikacja kamienic i moderacje pogłównego Lublina z 1738 roku* w opracowaniu Michała Wójciuka. Praca ta jest już obecnie na zaawansowanym etapie przygotowania. O przyjęciu innych tekstów do druku w ramach *Historia Magna – Historia Micra* decydować będzie Redakcja Wydawnictw LTG po zasięgnięciu opinii wybranego recenzenta zewnętrznego oraz Zarządu. Preferowane będą przy tym pozycje z zakresu historii mikro- i makroregionalnej.

Jednocześnie realizujemy „Projekt Lubelszczyzna”, zakładający indeksację ksiąg metrykalnych z terenu diecezji lubelskiej z lat 1864-1948. Jest on kontynuacją „Projektu Lublin”. Kierownictwo całości przedsięwzięcia wciąż sprawuje Krzysztof Kurys. W maju 2012 r. grupie LTG udało się zakończyć część 2. projektu, obecnie realizowana jest część 3B (we wrześniu 2012 r. arbitraż osiągnął poziom 38,9%). Więcej na temat projektu czytaj na <http://forumgenealogiczne.pl/viewtopic.php?t=1056>.

Podjęcie realizacji „Projektu Lubelszczyzna” poprzedziło Walne Zebranie sprawozdawczo-wyborcze członków LTG odbyte 25 marca 2012 r. Dokonano na nim wyboru nowego Zarządu organizacji w składzie: Dominik Szulc (prezes), dr Mariusz Ausz (wiceprezes), Dariusz Wolanin (skarbnik) i Michał Wylaź

(członek), oraz Komisji Rewizyjnej – prof. dr hab. inż. Andrzej Wac-Włodarczyk (przewodniczący), Krystyna Krzyżanowska i Bartłomiej Baran (członkowie). Jednocześnie doszło do długiej i owocnej dyskusji, w trakcie której ustalono nowy podział obowiązków oraz zaplanowano nową serię spotkań tematycznych. Spośród tych należy wymienić w pierwszej kolejności spotkanie z 22 kwietnia 2012 r. z Panią Wiesławą Karczewską-Grabias, polonistką, wieloletnią nauczycielką szkół lubelskich, autorką książki *Wydobyte z niepamięci*, poświęconej historii jednej z lubelskich rodzin oraz przedwojennemu Lublinowi. Z kolei 26 maja 2012 r. zaszczycił nas swoją obecnością gość z Warszawy – Pan Igor Strojecki, który wygłosił referat, wzbogacony prezentacją multimedialną, pt. *Julian Ochorowicz (1850-1917) - absolwent Gimnazjum Lubelskiego w kręgu rodziny, przyjaciół i znajomych*. Wreszcie wspomnieć należy spotkanie z 16 czerwca, podczas którego Pani dr inż. Małgorzata Ciosak (Politechnika Lubelska) przedstawiła referat *Jan Heweliusz. Nie tylko uczonej-astronom*. Warto dodać, że potomkowie Heweliusza, przedstawiciele rodziny Hevelke oraz innych spokrewnionych z nią, do dziś mieszkają w Polsce – Gdańsku, Lublinie czy Urzędowie.

Podczas tych spotkań głos zabierało wielu innych, zaproszonych gości, jak redaktor Marcin Jaszak z „Kuriera Lubelskiego”, prowadzący serię „Sagi Lubelszczyzny”, Pani Barbara Grzegorzczak ze Stowarzyszenia Ochrony Miejsc Zapomnianych, która przedstawiła problem utrzymania dotychczasowego kształtu miejsca po dawnym cmentarzu tzw. unickim w Lublinie, czy Pan Tomasz Szajewski, nauczyciel historii i języka polskiego ze Szkoły Podstawowej nr 10 im. H. Sienkiewicza w Lublinie, który przybliżył obecnym ideę zorganizowanego przez Niego oraz Panię Magdalenę Skruch i Izabelę Michałowską międzyszkolnego konkursu grupowego poświęconego legendom o Lublinie. LTG objęło to przedsięwzięcie patronatem i postanowiło ufundować szereg nagród książkowych dla uczestników konkursu, głównie nauczycieli-opiekunów grup uczestniczących w nim. W odbytym 18 kwietnia konkursie uczestniczył również piszący te słowa, jako członek jury.

Podobnie LTG objęło patronatem inne, bardziej naukowe przedsięwzięcie – XXI Ogólnopolski Zjazd Historyków Studentów, jaki w kwietniu 2013 r. odbędzie się na UMCS w Lublinie. LTG postara się na tę okazję ufundować nagrody książkowe dla autorów najwyższej ocenionych referatów, a ponadto Autorowi najlepszego z zakresu genealogii i nauk pokrewnych, po pozytywnej uzyskanej recenzji zewnętrznej, zaoferuje druk w planowanym na 2013 r. t. V „Rocznika...”. Stąd też na końcu niniejszego tomu publikujemy krótką notę poświęconą Zjazdowi nadesłaną przez przedstawiciela Komitetu Organizacyjnego Pana Pawła Wronę, obecnie jeszcze studenta historii UMCS.

Wreszcie należy nieco miejsca poświęcić planom Towarzystwa. W celu urozmaicenia oferty LTG Zarząd organizacji zaplanował serię kolejnych spotkań, ogłaszając ich harmonogram i program w październiku 2012 r. Pierwsze z nich,

poświęcone zastosowaniu rejestracji metrykalnej zgonów w weryfikacji wyników pomiarów georadarowych przeprowadzonych w historycznych kościołach, z udziałem członków LTG, pracowników Instytutu Historii UMCS, a nade wszystko dra hab. Dariusza Kowalskiego z Politechniki Lubelskiej już się odbyło. W chwili przekazywania niniejszego tomu do druku przygotowano już kolejne spotkanie poświęcone rodowi Żółkiewskich i jego genealogii, z udziałem dra Jerzego Teresa i dra Wiesława Bondyry z IH UMCS, dr Agnieszki Nalewajek z IH KUL oraz gościnnym dra Marka Andrzeja Janickiego z Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Kolejne planowane do końca 2012 r. spotkania odbędą się zarówno w siedzibie LTG, jak i na UMCS i w KUL.

Na koniec czujemy się zobowiązani poinformować czytelników o rozszerzeniu oferty LTG o **możliwość bezpłatnego digitalizowania zbiorów archiwalnych i bibliotecznych**, bez względu na ich proveniencję, ale jedynie tych, które mogą okazać się pomocne w badaniach genealogicznych, demograficznych czy heraldycznych. Nasza oferta zakłada, że:

1. LTG digitalizuje nowoczesnymi skanerami i kamerami produkcji USA.
2. LTG jest gotowa wynająć odpłatnie salę na potrzeby digitalizacji oraz pokryć koszty administracyjne, np. prąd, przygotowanie materiałów do digitalizacji itd.
3. LTG wykonuje zdjęcia i skany zarówno czarno-białe, jak i kolorowe.
4. Placówka udostępniająca archiwalia otrzymuje tygodniowe raporty z przeprowadzonych prac – mogą one z powodzeniem zastąpić inwentarze lub służyć do ich przygotowania.
5. W ciągu tygodnia wykonujemy od 5 do 10 tys. ujęć.
6. Zdjęcia wykonują doświadczone w digitalizacji osoby zatrudnione przez LTG na podstawie odrębnych umów.
7. Istnieje możliwość złożenia reklamacji – w takich wypadkach LTG bezpłatnie wykona poprawne zdjęcia.
8. Całość zdigitalizowanego materiału nagrywamy na wskazany przez zleceniodawcę nośnik, którego koszty pokrywamy w całości – preferowane płyty CD/DVD lub dyski wewnętrzne formatu 3,5 cala.

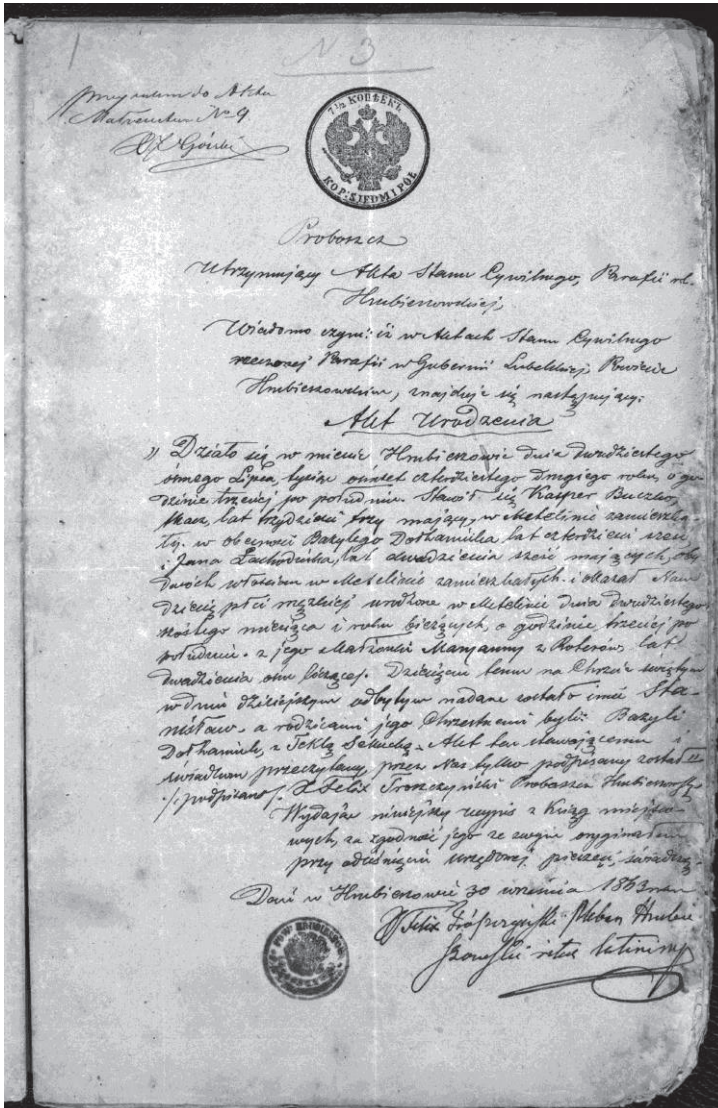
Bezwzględnym warunkiem podjęcia digitalizacji przez LTG jest podpisanie przez zleceniodawcę z naszą organizacją cywilno-prawnej umowy licencji pełnej, ale z zastrzeżeniami korzystnymi dla licencjonodawcy, jak konieczność każdorazowego poinformowania go o planach wykorzystania zdigitalizowanych archiwaliów, czy zakazie ich wykorzystania przez LTG w celach zarobkowych.

Zgłoszenia zainteresowanych prosimy przysyłać na adres redakcji „Rocznika...”. Wówczas też prześlemy obszerne informacje dotyczące danych technicznych kamer

oraz specyfikacji wykonywanych zdjęć i skanów. Tymczasem niżej umieszczamy przykładowe zdjęcie wykonane jedną z używanych przez nas kamer.

Dominik Szulc

Lubelskie TG/Instytut Historii UMCS

Fot. 2. Wypis z ASC parafii w Hrubieszowie z 1863 r. (zbiory prywatne).